

Uloga fakultetskih knjižnica u obrazovanju inženjera

mr. sc. Jadranka Lisek
knjižničarska savjetnica
voditeljica Središnje knjižnice FER-a

**SREDIŠNJA
KNJIŽNICA**

Visokoškolski knjižničari – boundary workers?

<https://prezi.com/d25-ucwh-l38/visokoskolski-knjiznicari/>

Visokoškolski knjižničari u nastavi

dina

SVEUČILIŠTE

KRALJEVINE
SRBA, HRVATA I SLOVENACA
U
ZAGREBU

1874–1924

SPOMENICA AKADEMIČKOGA SENATA

U ZAGREBU 1925
TISAK ZAKLADE TISKARE NARODNIH NOVINA

KNJIŽNICA
FAKULTETA
UMJETNOŠTINE I
PRAVNA
ZAGREB - Unsko 3

Pevi profesori,
učitelji, knjižničar i propovjednik.
(1874-75)

1. Dr. Franjo Iveković teol.	10. Dr. Stjepan Špevec jur.	19. Dr. Jaromir Handl jur.
2. Dr. Franjo Vrbanić jur.	11. Dr. Lavoslav Geitler fil.	20. Dr. N. Špun-Štrčić jur.
3. Dr. Maxvo Sachs uč. jur.	12. Armin Šrabcov fil.	21. Dr. Martin Štiglic teol.
4. Natko Nodilo fil.	13. Dr. <u>Matija Smodelt knjiž.</u>	22. Stjepan Sabljak prop.
5. Dr. Josip Plivetić jur.	14. Rektor Matija Mesič fil.	23. Dr. Blaž Lorković jur.
6. Dr. Feliks Suk teol.	15. Dr. Kosta Vojnović jur.	24. Dr. Josip Rieger teol.
7. Dr. Josip Stadler teol.	16. Dr. Antun Kežan teol.	25. Dr. Luka Marjanović jur.
8. Dr. Franjo Maixner fil.	17. Dr. Franjo Marković fil.	26. Danijel Rašić uč. jur.
9. Dr. Juraj Posilović teol.	18. Dr. Al. Brestyenszky jur.	27. Dr. Ivan Koharić teol.

Knjižnična djelatnost

- uređena zakonom
- normama (standardima)
- propisima
- etički kodeks
- Hrvatsko knjižnično vijeće
- Hrvatsko knjižničarsko društvo
- CSSU

Školovanje knjižničara

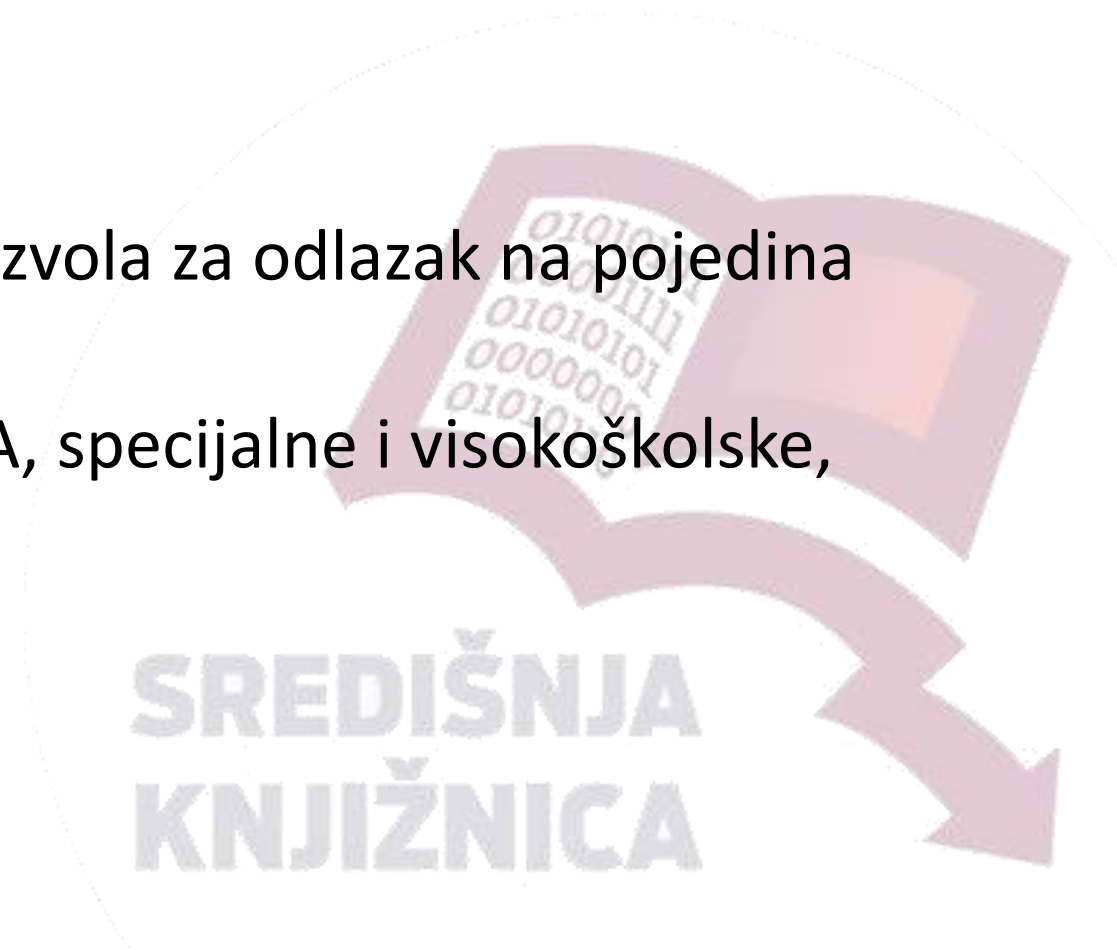
- formalno - najčešće imamo po dva fakulteta jer je nekada bio takav način studiranja
- „bolonja“ je pojednostavila sustav - mag. bibl.
- usavršavanje na poslijediplomskom studiju
- *Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci* - viši knjižničar, knjižničarski savjetnik - postiže se prema posebno uređenom sustavu procjene propisane od strane Ministarstva kulture
 - <http://www.propisi.hr/print.php?id=6047>

SREDIŠNJA
KNJIŽNICA

Školovanje knjižničnog osoblja

- cijeloživotno učenje
 - CSSU NSK
 - poslijediplomski studij
- ima teškoća u provedbi tj. dobivanju dozvola za odlazak na pojedina usavršavanja
- stručne knjižničarske konferencije - LIDA, specijalne i visokoškolske, arhivi-knjižnice-muzeji

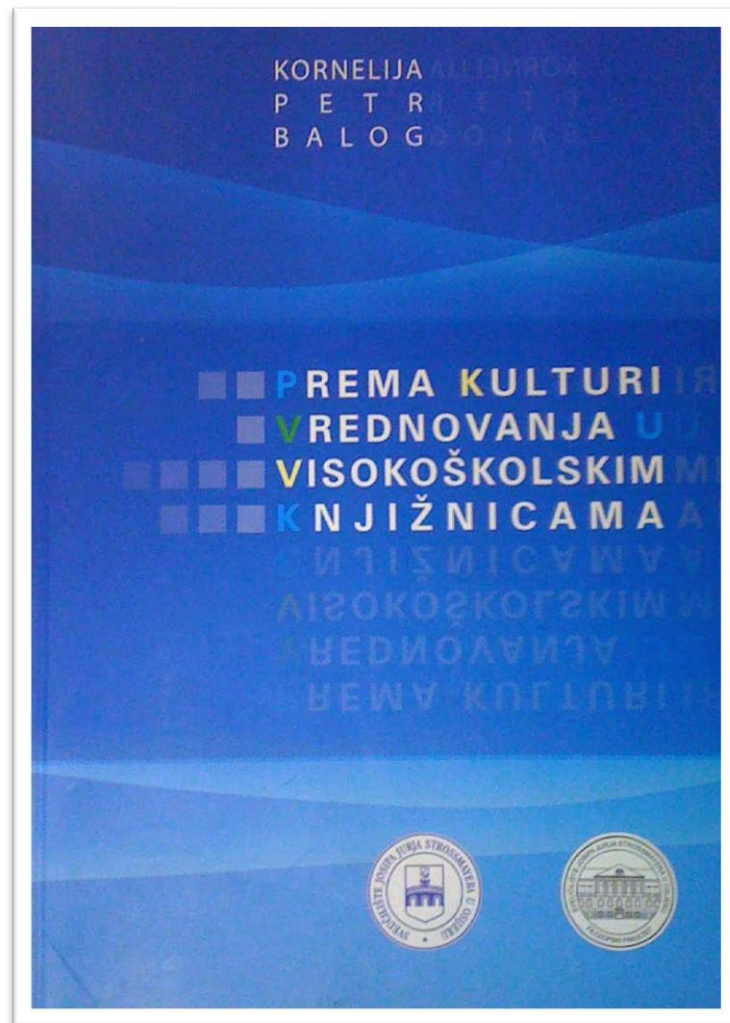

Stalna stručna izdanja

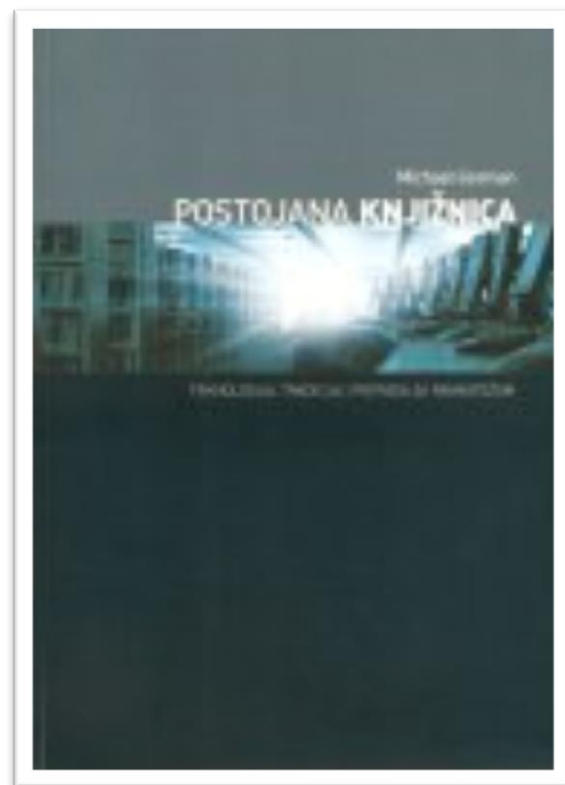
- Vjesnik bibliotekara Hrvatske
- Novosti HKD-a
- Novo hrvatsko UDK mrežno izdanje „Hrvatski UDK Online“
- Forum, Facebook

„Prema kulturi vrednovanja u visokoškolskim knjižnicama” – Kornelija Petr Balog

„Postojana knjižnica” – Michael Gorman

Visokoškolska knjižnica - partner u znanstveno nastavnom procesu

- utjecaj na kvalitetu ishoda učenja – smanjenje „dropouta”
- ustrojstvena jedinica FER-a
- knjižnično povjerenstvo - koliko vodećih osobnosti tj. predsjednika povjerenstva, toliko načina rada i odnosa prema samoj knjižničnoj djelatnosti: najčešće je bilo „neprimjećivanje“ i „ostavljanje u podrumu“
- unatrag nekoliko godina – velika promjena na bolje
- knjižnični sustav FER-a : CIP – neprocjenjiva podrška!
- nedovoljna ekipiranost: nedostaje sistem knjižničar jer specifičnost našeg poslovanja traži određenu podršku koja nije „propisana“ u djelatnosti FER CIP-a

Online katalog

- program Koha
- svakodnevni poslovi
 - cirkulacija građe
 - međuknjižnična posudba RH i inozemstvu
 - nabava građe
 - priprema literature za studentske radove (Pitaj knjižničara)

Strategije

- Knjižnice na putu od poslanja do strategije : osvrt na hrvatske prilike (http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=211850)
 - Zabrinjava činjenica da Strateški plan Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za razdoblje 2012.-2014. ne spominje knjižnicu, iako je prvi opći cilj održiva kvaliteta odgojno-obrazovnog sustava, a drugi razvoj znanosti kao pokretača dugoročnoga gospodarskog i društvenog razvoja. Strateški plan istog ministarstva za razdoblje od 2014.-2016. kao i onaj za razdoblje 2015.-2017. spominje samo informacijske sustave i izgradnju digitalnih repozitorija podataka (registara) kao potporu obrazovanom postupku.
 - Strateški plan Ministarstva kulture 2014.-2016. navodi osnovna obilježja područja knjige u Hrvatskoj. Jedan je od posebnih ciljeva razvoj književno nakladničke i knjižnične djelatnosti. Važno je za knjižnice da kao jedan način ostvarenja tog cilja navodi Potporu proizvodnji i raspačavanju knjiga, časopisa i elektroničkih publikacija.
- Strateški plan Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta <http://public.mzos.hr/Default.aspx?art=10679>
- Strateški plan Ministarstva kulture 2014.-2016. <http://www.min-kulture.hr/userdocsimages/Propisi/Strate%c5%a1ki%20plan%20MK%202014.-2016.%20-%20za%20web.pdf>
- Nacrt STRATEGIJE HRVATSKOG KNJIŽNIČARSTVA 2016.–2020. <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=1850>

SREDIŠNJA
KNJIŽNICA

Strategije

- Nacrt STRATEGIJE HRVATSKOG KNJIŽNIČARSTVA 2016.–2020.
<https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=1850>
- razvijati temeljne i inovativne knjižnične usluge
 - Temeljne i inovativne knjižnične usluge proizlaze iz potreba stvarnih i potencijalnih korisnika knjižnica, a mogu se ostvariti trima mjerama koje obuhvaćaju: osiguran slobodan pristup informacijskim izvorima, korištenje knjižničnih usluga u digitalnom okruženju te osposobljavanje korisnika za korištenje svih vrsta izvora.

SREDIŠNJA
KNJIŽNICA

Strategija FER-a

- http://www.fer.unizg.hr/download/repository/Strategija_razvoja_FER-a_2013_-_2017.pdf
- stvaranje učinkovite organizacija Fakulteta
 - aktivnost 1.4: Osnaživanje Središnje knjižnice u nastavnoj i znanstvenoj djelatnosti Fakulteta.

POSEBAN CILJ 1:**Stvaranje učinkovite organizacija Fakulteta**

Razvoj ljudskih resursa i učinkovita organizacija svih službi Fakulteta.

Aktivnost 1.1: Uvođenje novih organizacijskih oblika u skladu s *Pravilnikom o ustroju i Pravilnikom o upravljanju prostorom*.

Aktivnost 1.2: Podržavanje potreba okruženja u kojemu Fakultet djeluje u suradnji sa Savjetom Fakulteta.

Aktivnost 1.3: Povećavanje sveukupne kvalitete rada te usklađenosti svih djelatnosti Fakulteta kroz rad fakultetskih odbora i povjerenstava.

Aktivnost 1.4: Osnaživanje Središnje knjižnice u nastavnoj i znanstvenoj djelatnosti Fakulteta.

Aktivnost 1.5: Osnivanje prototipne radionice za laboratorijske potrebe Fakulteta i zavoda.

POSEBAN CILJ 1: Stvaranje učinkovite organizacija Fakulteta

Aktivnost	Ključni pokazatelji	Mehanizmi praćenja	Odgovorne osobe	Rok provedbe	Pretpostavke za provedbu
1.1	<i>Pravilnik o upravljanju prostorom</i>	Usvojen <i>Pravilnik o upravljanju prostorom</i>	Prodekan za organizaciju i poslovanje i predsjednik Odbora za infrastrukturu i poslovanje za izradu <i>Pravilnika</i>	30. travnja 2013. za izradu <i>Pravilnika o upravljanju prostorom</i>	Svijest djelatnika o potrebi racionalnoga upravljanja prostorom
	<i>Pravilnik o ustroju</i>	Usvojene izmjene i dopune <i>Pravilnika o ustroju</i>	Dekan	30. travnja 2013.	
	<i>Ured za međunarodnu razmjenu studenata</i> u sklopu Studentske službe	Osnivanje <i>Ureda za međunarodnu razmjenu studenata</i> u sklopu Studentske službe	Prodekan za organizaciju i poslovanje i prodekan za nastavu	31. prosinca 2014.	Otvaranje radnih mjesta preko Sveučilišta i resornoga ministarstva
1.2	Održane sjednice Savjeta Fakulteta	Zapisnici sa sjednica Savjeta Fakulteta	Dekan i predsjednik Savjeta Fakulteta	30. studenoga svake godine	Aktivno sudjelovanje svih članova Savjeta Fakulteta
1.3	Održane sjednice fakultetskih odbora i povjerenstava	Zapisnici sa sjednica fakultetskih odbora i povjerenstava	Predsjednici odbora i povjerenstva	30. studenoga svake godine	Aktivno sudjelovanje svih članova fakultetskih odbora i povjerenstava
1.4	Stručna osposobljenost i broj djelatnika Središnje knjižnice	Usporedba s prethodnim razdobljem	Predsjednik Knjižničnoga povjerenstva	30. studenoga svake godine	Osigurana sredstva Otvaranje radnih mjesta preko Sveučilišta i resornoga ministarstva
	Broj sveučilišnih udžbenika i sveučilišnih priručnika	Usporedba s prethodnim razdobljem	Predsjednik Knjižničnoga povjerenstva	30. studenoga svake godine	Motiviranost djelatnika za predlaganje novih materijala
	Uložena sredstva u opremanje i održavanje Središnje knjižnice	Usporedba s prethodnim razdobljem	Prodekan za organizaciju i poslovanje	30. studenoga svake godine	Prijedlozi Knjižničnog povjerenstva i voditelja Središnje knjižnice
	Pretplata na elektroničku bazu znanstvenih i stručnih časopisa od interesa za FER	Provedeno produženje pretplate	Prodekan za organizaciju i poslovanje	30. lipnja svake godine	Osigurana sredstva
1.5	Prototipna radionica	Uspostavljena prototipna radionica	Prodekan za organizaciju i poslovanje	31. prosinca 2014.	Dostavljeni prijedlozi fakultetskih zavoda Osigurana sredstva

KNJIZNICA

Dekanski program

- http://www.fer.unizg.hr/images/50011894/M.Grgic_program%20rada_2014-2015_2015-2016.pdf
 - Središnja knjižnica Fakulteta ima važnu ulogu u nastavnoj i znanstvenoj djelatnosti Fakulteta.

Hrvatska sekcija IEEE

**Predvisokoškolsko obrazovanje za
tehnološki ovisno društvo znanja**

Leo Budin

Fakultet elektrotehnike i računarstva
Zagreb, 25. rujna 2008.

*Napomene uz preporuku 6.
(nastavak_2)*

Rješavanje problema neposredno je povezano s različitim područjima primjene.

Problemi proizlaze iz domene primjene i rješavaju se u skladu sa zahtjevima koji proizlaze iz te domene i zbog toga se oni razrješavaju interdisciplinarno.

Rješavanje problema bilo bi dobro povezati s područjem prirodnih znanosti i osnovama izučavanja tehnike i tehnologije i osmisliti tipične projekte koji bi omogućili razumijevanje zadataka povezanih s problemima: očuvanja okoliša, uporabe i izgradnje baza znanja, izgradnje i održavanja proizvodnih i poslovnih sustava, prometnih sustava, izgradnje digitalnih knjižnica, izgradnje sustava za daljinsko učenje.

BUDIN_29

Preporuka 8.

Uključivanje medija pri poticanju interesa mladih za prirodne i tehničke znanosti

Jasno je da se školskim sustavom može samo neznatno djelovati na odabir mladih ljudi. Naime, izbor koji moraju učiniti osamnaestogodišnjaci određen je pretežito uvjetima okruženja. U društvu u kojem javni vrijednosni sustav visoko rangira isključivo brzi financijski ili društveni uspjeh, zanimanja u području istraživanja i proizvodnje nisu suviše atraktivna. Nadalje, prirodne, biotehničke i tehničke znanosti dobivaju mjesta u medijima uglavnom kada su povezane s nekim negativnom pojavama.

Suradnja s medijima na promociji uloge prirodnih, biotehničkih i tehničkih znanosti nezaobilazna je sastavnica procesa obrazovanja za visokotehnološko društvo znanja.

BUDIN_31

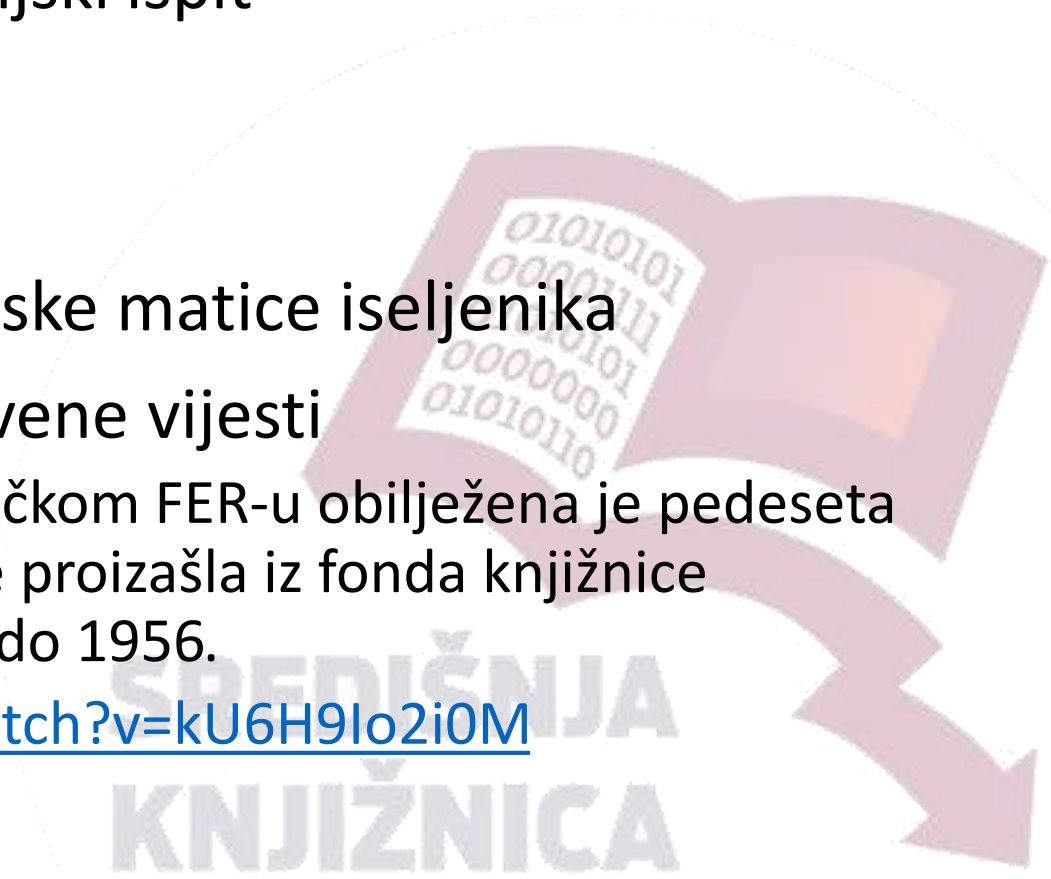
KNJIŽNICA

Proaktivnost

- pripremanje srednjoškolaca za klasifikacijski ispit
- portal Dobrodošli
- ŠUZA – dani otvorenih vrata FER-a
- logo Središnje knjižnice na stranici Hrvatske matice iseljenika
- HTV1 27.12.2011. 14:40, 03:58 - Znanstvene vijesti

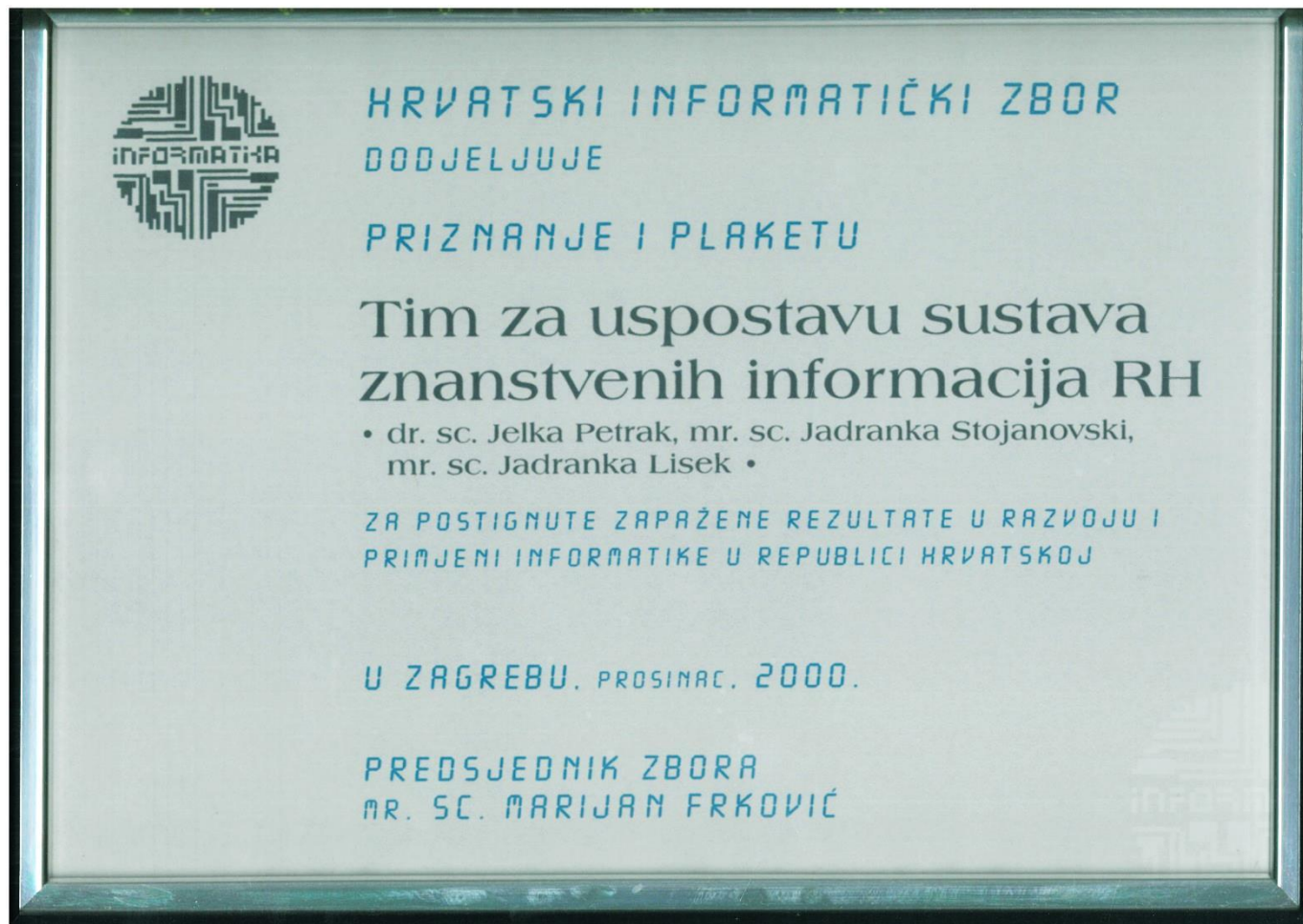
OBLJETNICA KNJIŽNICE NA FERu - Na zagrebačkom FER-u obilježena je pedeseta obljetnica rada visokoškolske knjižnice koja je proizašla iz fonda knjižnice Tehničkog fakulteta koji je djelovao od 1919. do 1956.

<https://www.youtube.com/watch?v=kU6H9lo2i0M>

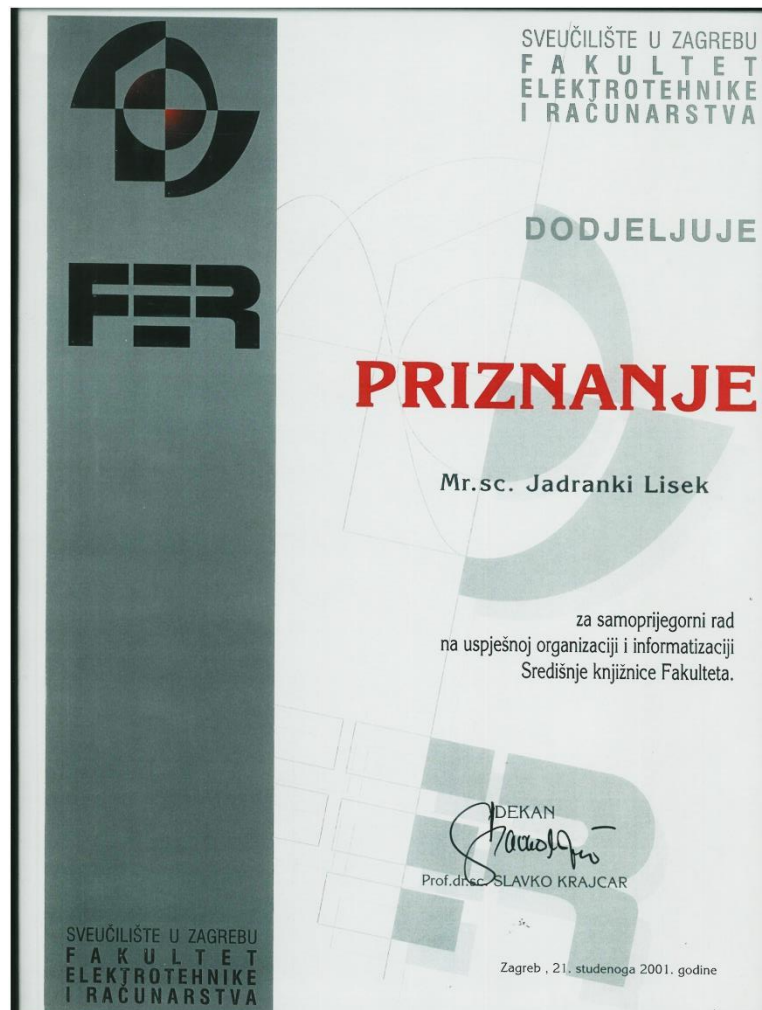

SREDIŠNJA
KNJIŽNICA

Vidljivost djelovanja knjižnice

Vidljivost djelovanja knjižnice

Vidljivost djelovanja knjižnice

Vidljivost djelovanja knjižnice

ZVIJEZDE SE NAJBOLJE VIDE NOĆU
Male priče za dušu

Veliko hvala za Vašu
pomoć u pripremi TEK-a
za Električnu!

Nadam se da će Vas ove
male priče poticati da i
dalje čitate dobro ljudima
oko sebe! :)

Albert

**SREDIŠNJA
KNJIŽNICA**

Radovi djelatnika knjižnice

- objavljivanje radova vezanih uz istraživanje kvalitete usluga koje pružaju djelatnici Središnje knjižnice korisniku „digitalnog doba”

<http://bib.irb.hr/lista-radova?autor=244466>

- **Are they a perfect match? Analysis of usage of author suggested keywords, IEEE terms and social tags.** Vrkić, D. 37th International Convention on Information and Communication Technology, Electronics and Microelectronics (MIPRO), 2014
- **The evocation of creativity and critical thinking: Analysis of information competencies and behaviour among students of electrical engineering and computing.** Vrkić, D., Pavlovski, M. 37th International Convention on Information and Communication Technology, Electronics and Microelectronics (MIPRO), 2014
- **QR codes in library - Does anyone use them?** Jelić, I., Vrkić, D. 36th International Convention on Information & Communication Technology Electronics & Microelectronics (MIPRO), 2013
- **Community management in informal e-learning environment - analysis and vision of Facebook in Central Library of Faculty of Electrical Engineering and Computing.** Lisek, J., Vrkić, D., Jelić, I. Proceedings of the 35th International Convention MIPRO, 2012

SREDIŠNJA
KNJIŽNICA

Zašto fakultetu treba knjižnica?

- mjesto pribavljanja potrebne literature, obilje informacija, mjesto druženja
- osluškivanje i stalno praćenje potreba korisnika

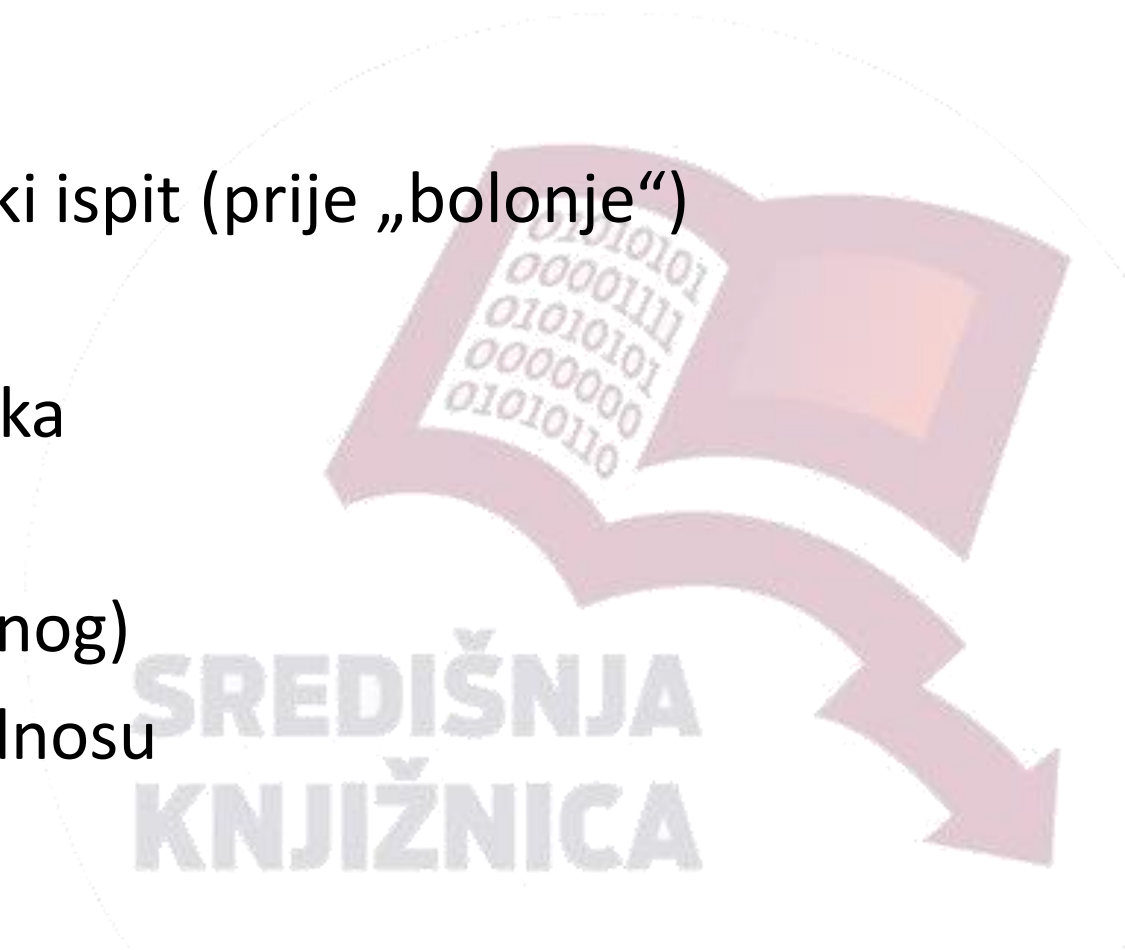
Po čemu se knjižnica razlikuje?

- informacijske komunikacijske tehnologije unose promjene u djelatnost knjižnice i korisničke potrebe (tiskana građa se čita, a e-građa koristi)
- o digitalnoj generaciji

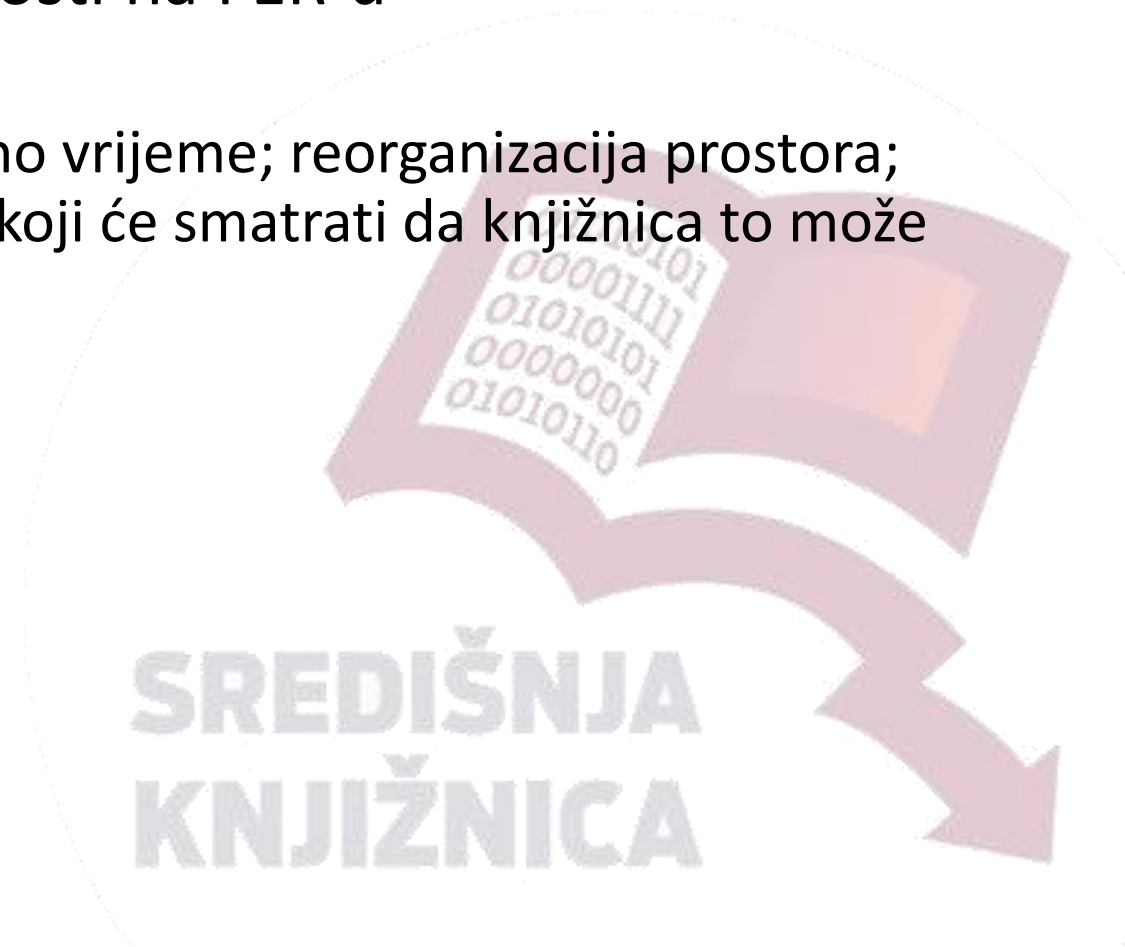
Što ima knjižnica FER-a?

- logo knjižnice
- Spomenica
- priprema srednjoškolaca za klasifikacijski ispit (prije „bolonje“)
- portal Dobrodošli
- logo na stranici Hrvatske matice iseljenika
- voditelj član FV-a
- član jednog Povjerenstva (osim Knjižničnog)
- od autokratskog prema partnerskom odnosu

Što će knjižnica FER-a napraviti?

- aktivno se uključivati u sve pore djelatnosti na FER-u
 - pratiti znanstveno-nastavni proces
 - nastojati realizirati zahtjeve korisnika (radno vrijeme; reorganizacija prostora; otvoreni pristup; tematske novosti za one koji će smatrati da knjižnica to može kvalitetno pružati)

Što bi knjižnica FER-a radila da ima potrebne resurse?

- Digitalizacija građe (e-izvori) za nastavnu literaturu; ne samo „arhiviranje“ u smislu odlaganja printanih ocjenskih radova već i izgradnja repozitorija (Dabar
- Virtualna-mrežna tehnička knjižnica RH kao projekt - cloud? (nekad SZI ...): mreža knjižničara, fondova, usluga
- Mrežna komunikacija tijekom cijele godine (nešto kao „portal Dobrodošli“; Chatbots ...
- Slušati korisnika – nastojati tako organizirati knjižničnu djelatnost da bude doista na pomoć korisniku (radno vrijeme, dostupna potrebna literatura ma gdje korisnik bio ...)
- Osnažiti položaj knjižnice unutar visokoškolske ustanove tehničkog usmjerenja (3 velike društveno-humanističke knjižnice uokolo, a RH nema tehničku knjižnicu – CTK Ljubljana)
- Ekipiranje knjižničnog osoblja prema normama (standardima); stalna podrška učenju knjižničnog osoblja - novi profili djelatnika (sistem knjižničari; stručnjaci za digitalizaciju ...); dozvoliti razvoj knjižnične djelatnosti prema načelima suvremenog poslovanja ; priznavanje napredovanja; izjednačiti „status“ voditelja knjižnice s voditeljima službi na FER-u (dodatni koeficijent za voditelja – valjda je i tu neka odgovornost!)
- Akreditacija

